

CHIANG MAI - Etienne Daniëls uit Kleine Brogel is nog altijd maar 44, maar zijn curriculum vitae zou onmogelijk op een A4'tje passen. Aan het einde van een lang, lang gesprek, zegt hij: "Van mijn 44 jaren heb ik tot nu volop genoten. Ik denk niet dat ik op mijn tachtigste zal zeggen dat ik dit of dat anders zou doen mocht ik herbeginnen. Ik doe het gewoon."

Na een bewogen leven runt Etienne nu zijn eigen bedrijfje in Chiang Mai, in het noorden van Thailand. Samen met zijn Thaise echtgenote Sripun, de moeder van zijn twee zonen Michel en Anthony, laat hij aan westerse toeristen het onbekende Thailand zien. Per fiets. "Ik toon Thailand unplugged."

Van onze verslaggever
Jan BEX

Het leven begint al bijzonder als jongste telg uit een katholiek arbeidersgezin van 18 kinderen in Kleine Brogel. Het is 1962. Vader Antoon Daniëls is op zijn 49ste al een gepensioneerde mijnwerker als zijn vrouw Helena Gielen, 47, hoogzwanger is van hun achttiende kind. "Ik heb het eens uitgeteld. Ons Moeke moet in het totaal 14,5 jaar zwanger geweest zijn. Ik was al vijf keer *nonkel* toen ik nog moest geboren worden. En een zesde keer toen ik drie dagen oud was. *Ah, is da de Nonkel Tjen?*" (lacht) De jongste zijn in zo'n kroostrijk gezin is niet evident. "Ik had precies 19 ma's en pa's. Op mijn dertiende moet ik een *ambulant* ventje geweest zijn. Als je vijf, zes meningen hoort, begin je al snel je eigen gedacht te zeggen. En dat botste wel eens. Dat was ook de tijd dat ik dacht pastoor te worden. Iemand van de kinderen moest dat toch doen. Ook omdat ik me als jong-

ste wilde bewijzen. Een strevertje, hè. Maar qua studeren zat ik met mijn neus meer in de boeken van de bieb dan in die van de school. Voor de rest heb ik een heerlijke jeugd gehad. Ik heb nog veel mogen ravotten. En thuis was het de zoete inval. Iedereen was welkom. Altijd werd er wel een *talloor* bijgezet."

Missionaris

Als hij zestien is, wordt Etienne militair. "In Kleine Brogel werkte zo goed als heel de straat voor *het vliegveld*. Dus was de stap naar Saffraanberg klein en schreef ik me in voor een examen bij de luchtmacht. Zonder dat moeder het wist." Maar uiteindelijk laat hij de luchtmacht voor wat ze is en kiest hij voor de infanterie. Etienne wordt zelfs paracommando. "Op mijn achttiende was ik sergeant bij het 2de commando in Flawinne. Terwijl Moe-

ke dacht dat ik een instructeur was bij het leger. Onze Jan was in de jaren 1959-60 in Congo geweest. Als para. *En ene para in huis is genoeg geweest*. Toen ze het ontdekte, heb ik haar de enige keer een niet-katholiek woord horen uitspreken." Het kan erger. Tussendoor gaat Etienne zelfs even bij het Franse Vreemdelingenlegioen en vecht zo in Tsjaad mee. "Vader en moeder leken dat jaar precies tien jaar ouder geworden. Dat wilde ik hen niet meer aandoen." Het leger, dat hem mild straft, wil Etienne graag terug. Maar als hij van zijn chefs een gewenste Afrikaanse opdracht niet krijgt, neemt hij een jaar onbetaald verlof. Hij wordt verkoper. Onder meer van faxapparaten. "Een goeie", zegt hij zelf. "Firmawagen, vrijgezel, workaholic..." Om uiteindelijk in 1992 tabula rasa te maken en naar Thailand te trekken. Als reisleader voor een beginnende touroperator op die bestemming. Het Thais avontuur kan beginnen.

Was je dan al in Thailand geweest?

"Drie keer. In 1981, 82 en 86. Als simpele rugzaktoerist. Je kent dat: je bent vrijgezel, je hebt wat geld en dan vraagt een kamerad of je niet eens mee wil. En ja, ik vond het land redelijk fantastisch. Heel mooi en met nóg mooiere vrouwen. Ik zie ons nog liggen: vijf bleekscheten op het drie kilometer brede strand van Phuket. Met één

hotel en hooguit drie *guesthouses*. Moet je nu eens gaan kijken, zelfs na de tsunami. Honderdzig hotels en bij wijze van spreken tienduizend hoeren."

"Enfin, het land kwam voor mij dicht in de buurt van het paradijs. Het boeddhisme leek me stukken relaxter dan de godsdienst van onze *paterkes*. Ik wist van niks, maar ik was wel onder de indruk."

Ahum... Mannen alleen, Thailand..?

"Je bent jong en je gaat iets drinken. En ineens stelt zich een mooi meisje voor met de vraag of ze met je mag meegaan. *Huh? Ik? Droom ik of zo?* Dat was mijn eerste reactie. En ja, met één vriendin tijdens die twintig dagen in Thailand, ben ik allicht ook een sekstoerist geweest. Al was het niet mijn uitgangspunt. Ik realiseerde me heel snel dat het geen goede basis was voor een relatie."

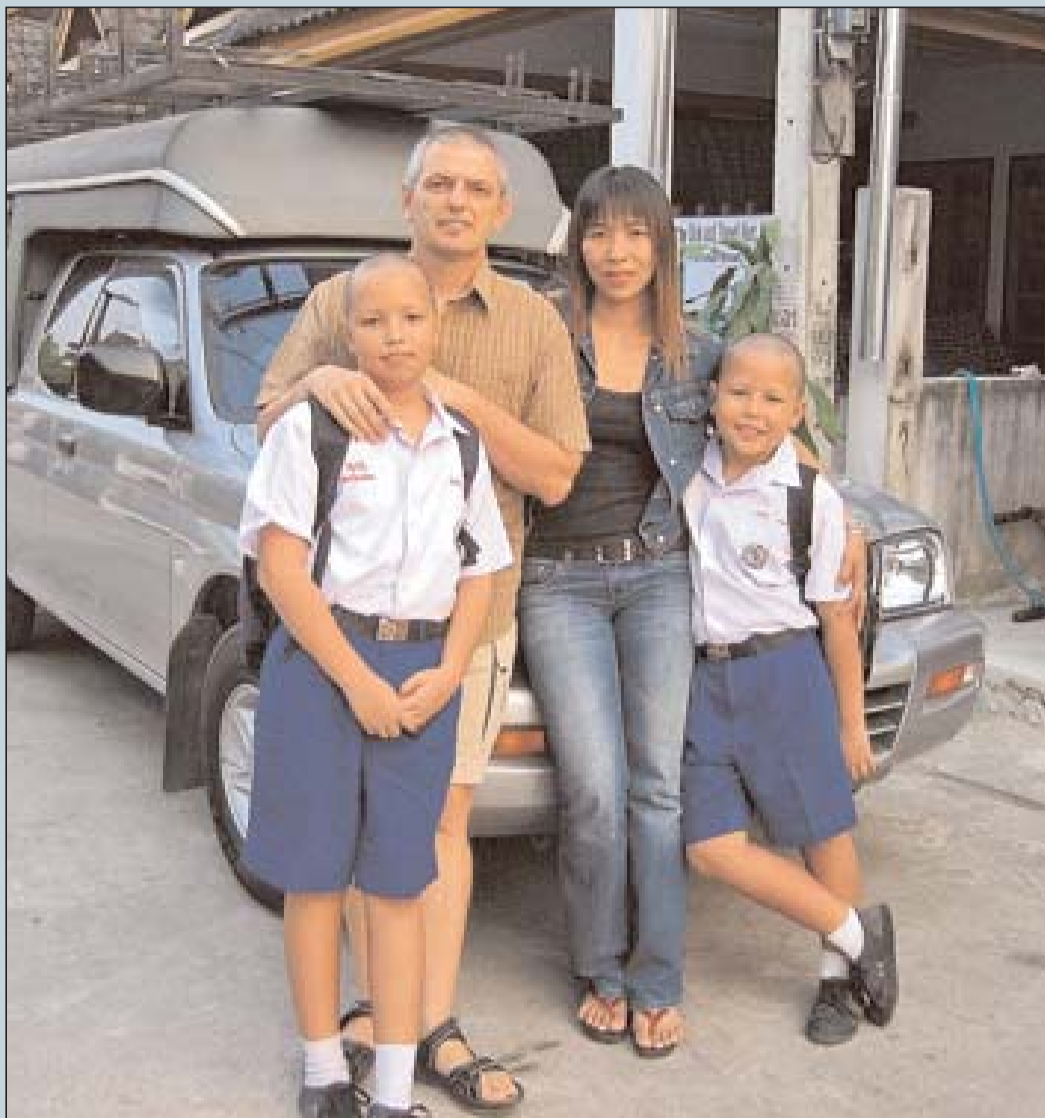
Dat moet wel eens steken bij de Thai. Altijd die sneren naar het sekstoerisme.

"Ik erger me ook aan de berichtgeving daarover. De sensatiepers haalt dingen zo vaak uit hun context. In feite is de Thaise cultuur heel preuts. Je kan een Thai niet harder choqueren dan topless te lopen op een strand. Vinden ze ongelooflijk vulgair. Het is trouwens bij wet verboden. En tegelijk is dat wat westerlingen van prostitutie zien maar het topje van de ijsberg. De grootste hoerenlopers zijn de Thai zelf. Maar dat ziet de westerse toerist niet."

"Het is zo complex. Als ik op straat loop met Sripun, mijn echtgenote, raken we elkaar niet aan. Wij gedragen ons zoals Thaise echtparen zich in het openbaar gedragen. Iedereen weet hier ook dat als een buitenlander met een Thaise hand in hand loopt, dat die twee duidelijk gelegenheidspartners zijn. Sripun is ook heel karig met lippenstift en schmink en zo."

ETIENNE DANIËLS

uit Kleine Brogel toont Thailand zoals het is

Het gezin Daniëls: Michel (11), Etienne (44), Sriphun (36) en Anthony (9).

Foto's HBVL

“Ik ben een ei geworden”

“Ik herinner me die Hollanders nog. Die vonden het ongelooflijk dat ik na die drie weken met hen weggevoerd te zijn mijn vrouw enkel heel eventjes aanraakte aan haar elleboog. Dát is Thailand. Als vader knuffel ik mijn kinderen graag. Maar zo weinig mogelijk in het openbaar. Westerse toeristen denken snel iets helemaal anders.”

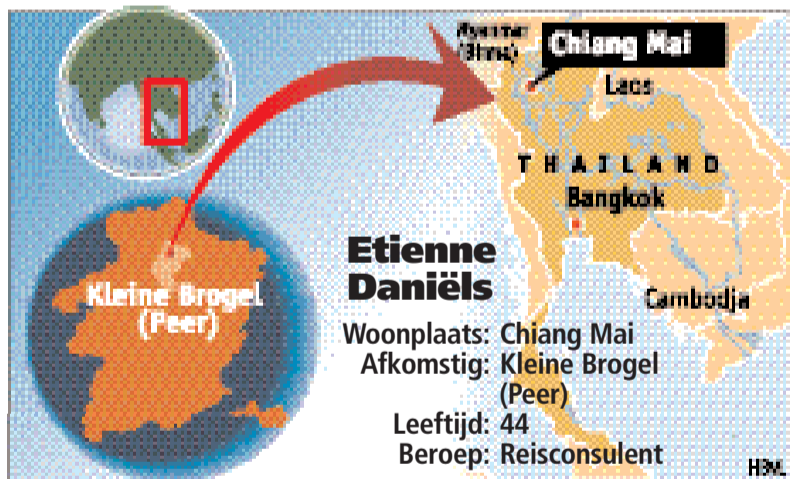
Hoe heb je Sriphun leren kennen?

“Hier in Chiang Mai, waar ze in de lobby werkte van een hotel. Ik werkte toen nog als reisleader. Onze kennismaking is best moeilijk gegaan. Het heeft een maand geduurd eer ik een afspraakje had. Zij kende weinig Engels, ik weinig Thai. We zijn beginnen converseren met twee dezelfde woordenboekjes. Sriphun komt helemaal uit het noordwesten, uit een dorpje in de buurt van Mae Sarriang. Tegen de Birmaanse grens. Toen ik trouwde was het net of ik met een katholiek meisje van bij ons trouwde, vijftig jaar geleden. *Nee, je wordt daar niet blind van. Nee, boeddha ziet ons hier niet.*”

Heb je veel contact met je schoonfamilie?

“Familie is heilig in Thailand. Hoe kan het anders in een land zonder pensioen, werkloosheidsuitkering of sociale zekerheid? Michel heeft bijvoorbeeld een bijzondere band met zijn grootmoeder. Haar enige zoon was pas gestorven toen hij geboren werd. Nu is hun overgrootvader gestorven. Uit respect voor de traditie zijn ze één dag een klooster binnen gegaan en hebben ze hun hoofden laten scheren. Om afstand te doen van het aardse.”

“De kinderen zijn ook in Mae Sarriang geboren. Een stad met pakweg drie dokters voor 60.000 inwoners. Verpleegsters brengen er enkel medicamenten. In Thailand is het heel gewoon dat als een patiënt incheckt meteen ook twee familieleden in-

checken. Om hem of haar te verzorgen. Wij dus ook. Ik herinner me dat ik 2.500 baht fooi gegeven heb opdat de dokter de keizersnee niet dwars zou zetten, maar netjes op de bikinilijn. Meer dan de helft van de Thaise kinderen komen met keizersnee. Thaise vrouwen zijn wat smaller geschapen. En de dokters verdienen er meer aan. Bijgeloof speelt ook een rol. Voor hun horoscoop is het beter dat kinderen op maandag of donderdag geboren worden. Dus zijn er veel keizersnedes op maandag en donderdag.”

Vragen de kinderen niet naar België?

“Toch wel. Zelf ben ik er nu tien jaar niet meer geweest. Maar het contact met de familie lukt aardig dankzij internet. Soms ben ik over de gang van zaken in Kleine Brogel sneller op de hoogte dan mijn broers en zussen.” (lacht)

“Binnenkort komt een zus trouwens logeren. Maar de kinderen vragen dus wel naar België. Ze willen de roots van papa ontdekken. Misschien in 2007. Al zou ik voor mezelf ook wel eens Nieuw-Zeeland of Australië willen ontdekken.”

Kom je goed rond?

“De zaken gaan goed. In 2000 ben ik begonnen met ons bedrijfje, met ‘Click and Travel’. Weliswaar alles op naam van mijn vrouw. Een buitenlander heeft niet veel rechten in Thailand. Het Vlaams Belang zou hier een centrumrechtse partij zijn. Daarom volg ik de Thaise politiek ook zo. Politiek heeft invloed op mijn bedrijf, op mijn leven, dus moet ik ze in de gaten houden.”

“In 2000 zijn we begonnen met zes twee-

dehandsfietsen. Intussen hebben we 80 fietsen en drie volgauto's. Ik organiseer excursies per fiets in en rond Chiang Mai. Zonder veel publiciteit. Ik ga gewoon uit van de kwaliteit van ons product. Dan komen de mensen vanzelf terug. We hebben al gasten gehad die al acht keer in Thailand waren geweest en dan zeggen: *Tjen, je hebt ons dingen laten zien die we nooit eerder gezien hebben.* Ik laat Thailand zien zoals het is. Unplugged. De mooie en minder mooie kanten. De rijstvelden, maar ook de krottenwijken en voormalige melaatsenkolonies. *Whatever.* Eigenlijk ben ik toch een soort missionaris geworden.” (lacht)

“En ik hou me aan mijn principes. Het moet veilig zijn, het materiaal moet goed zijn, ik zorg altijd voor een back-up en werk met lokale verzekeringen. Dat is nog altijd de militair in me. Niks aan het toeval overlaten. De mensen mogen waar voor hun geld krijgen. Dat is wel eens anders in de toeristische wereld. Waar ze soms niet beseffen dat Thailand iets anders is dan Mallorca of Ibiza. En ik weet wat ik zeg.”

Ik zie je niet terug komen.

“Ik zou niet meer aarden, vrees ik. Ik ben een ei geworden. Wit van buiten en geel van binnen. En ik vrees dat ik na 500 meter in het Belgische verkeer al vier pv's zou hebben. Terwijl ik hier nochtans een heer ben in het verkeer. Hier moeten de fietsen ook nooit op slot. Die staan er na het restaurantbezoek nog. En die vergeten digitale camera op het fietsrek zal er ook nog liggen. Als ik zo de krantenkoppen volg via het net merk ik twee dingen: in België zijn we ongelooflijk rijk en toch is precies niemand content. Er wordt veel gezeurd over pietluttigheden, vind ik. Ik denk dat ik te soft geworden ben voor België.”